No. 1319 1851

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1/2 C.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 3,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 23 AUGUSTUS.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 Augustus.

Een onzer geabonneerden zendt ons in den vorm van eene zamenspraak, de *volgende* voorstelling der in Engeland onlangs aangenomene *bill* tegen de godsdienstvrijheid der Katholijken:

A. Mij dunkt, dat het Engelsche gouvernement wel gelijk heeft met de *bill* tegen de titels: niemand behoeft zich toch door een ander op den hals te laten rijden.

B. Welke titels meent gij?

A. Wel, de geestelijke titels!

B. Alzoo, het *wereldlijk* gouvernement was in zijn regt met zich te verzetten tegen *geestelijke* titels, die het niet aangingen? Maar wie waren die aannemers van titels?

A. Gij spot er nu toch mede! Het waren immers de nieuw benoemde Roomsche Bisschoppen!

B. Derhalve komt de slotsom hierop neder: het *wereldlijk* gouvernement der Koningin van Engeland is in zijn regt, met te verbieden het voeren van titels, die geene betrekking hebben dan tot de *geestelijke* belangen van deszelfs *Roomsch-Katholijke* onderdanen?

A. Ja; want, gij weet wel, dat in het Anglikaansche stelsel, de wereldlijke koning is geestelijk hoofd der Anglikaansche Kerk, welke velen onder dat volk steeds volhouden te zijn een gedeelte der Katholijke Kerk?

B. De Chinezen houden vol, dat de aarde vierkant is, en dat zijlieden wonen in het midden van die vierkante aarde; — hun bewijs? — Zij hebben 't geen zij [illegible] zeggen, en ze geven 't niet op, af krijgen [illegible].

De Anglikaansche bewering is evenmin proefhoudend als die der Chinezen. Zijn de *Anglikaansche* bisschoppen, ten wier voordeele toch wel de *bill* zal zijn, gekrenkt in hunne regten, dan moeten zij toch wel bewijzen...... Zij moeten veel bewijzen!

Om op de hoogte der zaak te zijn, moet men beginnen met de pausselijke Breve van 24 September jl. Z. H. zegt daarin dat, even als zijne voorgangers over Engeland Bisschoppen aanstelden, zoo ook hij zelf, tegenwoordige Paus, Bisschoppen over dat land aanstelt. — Edlieve, van welk ligchaam is de Paus toch wel het hoofd? Ik verzoek u, om de onnoozelheid der vraag niet knorrig te worden.

A. De Paus is het hoofd der katholijke Kerk: dat weet een ieder.

B. Behalve de Koningin van Engeland, of hare raadslieden. Merk als 't u belieft, wel op, dat de Paus hier spreekt krachtens eene magt, hem *opgedragen*, maar die hij zelf niet *overdragen* kon; zoodat de bewering, dat de kroondrager van *Engeland* het *hoofd* zoude zijn van dat deel der *Katholijke Kerk*, radikaal valsch is. — De Paus was het hoofd der Kerk vóór de scheuring, en is het ook na dezelve, met uitsluiting van ieder ander; als zoodanig gaat, van hem alleen, de zending van katholijke Bisschoppen uit, *zonder overweldiging*, dat kan niet anders; — en het afgescheurde deel is niet katholijk meer; derhalve de door hetzelve erkende gezagvoerder in het geestelijke, de Koning of Koningin van Engeland, ook niet. — Verder....

A. Maar de Engelschen zeggen, dat de Kerk van Rome bedorven is: — derhalve....

B. En de Chinezen zeggen dat de aarde vierkant is; nu hebben de Chinezen zoowel als de Engelschen, de *meerderheid* toch maar tegen zich. Verder, is de Anglikaansche Kerk een deel der Katholijke (daargelaten of Rome dan wel Londen *bedorven* zij, welke kwestie weder eene andere is dan die van het *gezag*,) dan is, volgens de algemeene opvatting, de Paus het hoofd derzelve. — Is nu de Anglikaansche Kerk een deel der Katholijke, dan is (of er bestaat geen logika meer) Koningin Victoria ook een getrouw schaap der kudde, welke wordt geweid en gehoed door den opvolger van den H. Petrus. — En dan treedt zij als hoofd der Anglikaansche Kerk af, leggende haren Patriarchsstaf aan 's Pausen voeten neder.

A. Dus meent gij, dat de Engelschen, als de Paus tot hen spreekt, hem moeten gehoorzamen.

B. Zij gehoorzamen, of zij gehoorzamen niet; in het eerste geval erkennen zij de Breve; in het tweede is de, door hen als niet gehoorzaamde, verworpene Breve, op de *Katholijken alleen* van toepassing, en derhalve voor *hen* geene aanleiding om zich er over te vergrammen, want zij raakt *hen* gantsch niet.

A. Maar dan slaat zij hen toch dood! — Want, zijn zij geene *katholijke* Bisschoppen, dan zijn zij *geene* Bisschoppen; — omdat *alleen de Paus* Bisschoppen kan aanstellen, maar ze wel moet nemen uit de Herders, die getrouw zijn aan de Katholijke en Roomsche *Kerk*, en ook *zijn* gezag erkennen!

B. Daar zit de kneep; nu komen wij op het spoor der diepe wonde, door den Paus aan de Anglikaansche kerk geslagen. De Breve doet de begoocheling eindigen: en dit maakt de aristokratie woedend, die de Bisschopszetels gebruikte als een *moyen de parvenir* voor leden hunner familien.

A. Ik begrijp u. Maar er is nog meer.

B. Zeg, wat?

A. Men kan de Anglikaansche Bisschoppen vragen, of zij hunne gelijkheid met die der Katholijke Kerk bewijzen door te trouwen, geene Mis te lezen, en de gelden der armen te gebruiken voor hunne kinderen; want dit alles gebeurt bij hen.

B. En niet bij de katholijke Bisschoppen, zoo min van den Griekschen als Latijnschen ritus; zelfs niet bij de schismatieke Oosterlingen, met welke de Anglikanen voorwenden, in zoo vele punten overeen te stemmen: natuurlijk om hunne oppositie tegen Rome te vermissen.

A. De *bill*, zoo beschouwd, levert dan zoo vele dwaasheden als woorden op.

B. En toch is de *bill* niet dwaas, maar een werk van veel doorzigt, mits men die beschouwe als een stijgbeugel.

A. Als een stijgbeugel? 't is eene vermakelijke gelijkenis!

B. Zie, wij moeten ons verplaatsen in de omstandigheden.

Het *Hoofd der Kerk*, voor de geheele wereld de *geestelijke* aangelegenheden zijner hem steeds als haren Herder erkennende en hem steeds getrouwe Engelsche kudde regelende, beleedigde klaarblijkelijk de *tijdelijke* magt der *Engelsche vorstin* niet; zelfs beleedigde hij de titularissen der Anglikaansche kerk in zeker opzigt ook niet, want, ze daar latende als wederspannige zonen, afgesneden om hunne ongehoorzaamheid en trouweloosheid jegens den H. Stoel, sprak hij niet tot hen en waren zij hem vreemd; maar, de door de Pausselijke Breve daargestelde regeling trof in 't hart een bij de orthodoxe Anglikanen aangenomen gevoelen, dat zij en hunne Bisschoppen waren als *de Anglikaansche Provincie der Katholijke Kerk*. Van dit gevoelen is nog onlangs gebleken, zoo in de reis die een gemoedelijke Anglikaansche Predikant naar Rome deed, om den Paus te beduiden, dat Rome en Londen, mits men van beide kanten maar wilde, de handen moesten in één slaan, ter beteugeling van den algemeenen vijand des Christendoms, als in de reize van den rev. Allies. — De Paus scheurt dat bedriegelijk gaas door midden; en de afzetting der Anglikaansche hierarchie is voor de oogen des Heelals bekrachtigd: Bisschoppen en Leeraars der Anglikanen zijn lijken, ook in de oogen der menigte; mits die slechts denke. — Maar, ten zelven oogenblik beproeft het wankelende Ministerie die lijken weder levendig te maken; het maakt de hartstogten en sympathien des volks gaande en lokt de *bill* uit. — Nu gaat het er op los, en de *bill*, veranderd, verminkt, verdraaid, het komt er niet op aan, de *bill*, die groote *tour de force*, ziet het levenslicht. Het is een reuzenkind, dat kind van het Anglikanismus! — Intusschen is het *Ministerie* gered: het heeft den voet gezet in den stijgbeugel van het fanatismus, en zwaait de karawats over de oppositie, nog daarbij zich doende vereeren door eene dankbetuiging der Vorstin. Zie, dat ministerie is toch groot: geheel het Vaste Land door oproeren en oorlogen in schulden gewikkeld, en zwanger van nog mogelijke beroerten, doet in deszelfs onmagt om den luipaard te verpletten, de bitterste verwijtingen, en dat ministerie, beschuldigd van die oproeren van uit Londen te hebben geslingerd over Frankrijk en geheel Europa, ziet zonder te verbazen, het uitvaagsel der volken met diepe verachting als een mierenhest krioelen aan den voet der zuil van Albions magt, tartende in zijne tentoonstelling al de rustverstoorders van Europa; zelf echter rustig uitpluizer van de industrieele kunde der gedweee natien, en loerende op nieuwen moord der vastelands-fabrieken, door nieuwe spoorwegen. En, bevriend met aristokratie, fanatismus, hierarchie en industrie, overwinnaar der chartisten, bewonderd door geheel Europa, smijt het den reeds vroeger zoo mishandelden, grootmoedigen Pius, als bewijs van magt, nog een manifest met den scheldnaam van *overweldiger* naar den schedel; een staatsstuk tot barstens toe vol van onzin, maar het meest volkomen instrument om zich te handhaven in den zadel, waaruit het zich thans niet gemakkelijk zal laten ligten! Zijn derhalve die stuurlieden als *politieken* klein en verachtelijk, groot zijn zij als *Engelschen!*

A. Zoo zoude men zeggen, dat de Anglikaansche Kerk en de Engelsche natie nimmer magtiger waren dan thans!

B. Laat ons wachten: de Breve heeft aan de hierarchie der Anglikaansche Kerk den verdienden doodslag toegebragt; die bedriegelijke lijken kunnen nog eenigen tijd voor de oogen der goede orthodoxie worden aangekleed; eenmaal echter zal het verarmde volk komen vragen, wat er met de schatten moet gebeuren, welke die indringers voor zich en hunne zonen ten koste der armen, genieten. De regtvaardigheid straft te zekerder, naar mate zij langzaam is in hare ontwikkeling. En dan eene radikale [illegible] in die groote [illegible] in der Anglikanen belang, den Paus moeten laten begaan; maar nimmer aanleiding geven tot een proces der openbare meening over: »wat het toch wel is, dat eigentlijk een BISSCHOP kenmerkt?"

Wij hebben onlangs vernomen, hoe ver men gaan kan zonder op te houden op den naam van »Evangelisch" aanspraak te hebben. Tot de kennis van dat punt hebben de zich noemende »Evangelische Godgeleerden", bij monde van Prof. Hofstede de Groot, eene allerbelangrijkste bijdrage geleverd in eene brochure: getiteld: *Een woord aan de Hervormde Gemeente te 's Gravenhage over de Groninger Godgeleerden, en hunne bestrijding in »den Nederlander."*

Volgens *de Nederlander* bestrijden deze zich noemende »Evangelische Godgeleerden (blz. 27)" de volgende drie punten: »de onfeilbaarheid van de Heilige Schrift, de Godheid des Heeren en de uitdelging der schuld door het bloed des Kruises," weshalve het, volgens *de Nederlander*, met het regt der Hervormde Gemeente in strijd is hen tot den kansel toe te laten.

Op de beschuldiging van het blad der orthodoxe partij meenen de »Evangelische Godgeleerden" zich, eens voor altijd, te moeten verantwoorden. Te dien einde maken zij eene soort van geloofsbelijdenis openbaar, waarin, in duidelijker bewoordingen dan welligt ooit te voren, door hen erkend wordt, op welke ontzettende wijze en in hoeverre de eerste waarheden des Christendoms door hen verworpen worden.

»Ten aanzien van de onfeilbaarheid der Heilige Schrift" belijden zij het volgende:

»Als over de geheel eenige waarde der Heilige Schrift en hare zekere waarheid wordt gehandeld, zeggen wij, dat *onfeilbaarheid* eigenlijk niet het goede woord is. Want dit woord geeft te kennen, dat de heilige Schrijvers niet hebben *kunnen* feilen. Maar nu is het zeer moeijelijk, ja onmogelijk te bewijzen, dat bijv. de Apostelen niet *konden* feilen in het onthouden en mededeelen van Jezus eigene woorden. Zal men dit bewijzen uit hunne leiding door Gods heiligen geest? Dan moet men een dogmatisch, dat is hier een metaphysisch bewijs *van voren* weten te geven, dat die leiding hen beveiligde, zoodat zij nimmer konden feilen. En al ware dit te geven, hoe afgetrokken en omslagtig [illegible] het zijn! Beter is het dus, hier een [illegible] *van achteren* te voeren; want dit is [illegible] halve, zeggen wij, is [illegible]

heid der Apostelen en der andere heilige Schrijvers, dan van hunne onfeilbaarheid."

»De Godheid des Heeren" wordt volgenderwijze door hen geloochend:

»Wij onderscheiden God, den Vader van onzen Heer Jezus Christus, van zijnen Zoon Jezus Christus..... Ons aan het Evangelie houdende, hebben wij niet willen mede doen met eenige dwaalleeraars der tweede en derde eeuw, die Jezus Christus met God verwarden, en één God stelden, met dien verstande, dat die éene God nu eens als Vader, dan eens als Zoon, dan als Geest zou worden voorgesteld. Die dwaalleer echter, door de Christelijke Kerk altijd verworpen, wordt nu weder voorgestaan door de school van Bilderdijk...... Die dwaalleer is een onkerkelijke, onredelijke en onevangelische onzin."

Omtrent het dogma der Voldoening zijn de »Evangelische Godgeleerden" het volgende gevoelen toegedaan:

»Wij verwerpen, onder anderen met Lavater en Egeling, de leer van den scholastieken Godgeleerde Anselmus, die in de 12de eeuw bloeide, dat Jezus dood moest dienen, om aan de strafeischende geregtigheid van God te voldoen. Deze inkleeding van het leerstuk der zondenvergeving door Jezus sterven houden wij voor onevangeliesch; aangezien noch het denkbeeld, noch zelfs het woord *voldoening*, *voldoening aan Gods geregtigheid*, in den Bijbel voorkomt."

De »Evangelische Godgeleerden," die »algemeen erkend worden door de Godgeleerden geheel op Christelijken en ook op Nederlandsch Hervormden bodem te staan (blz. 17)," verwerpen derhalve

de onfeilbaarheid der Heilige Schrift,
de Godheid van Jezus Christus,
de voldoening aan Gods geregtigheid door den dood van Christus.

En toch achten zij nog den onderscheidingsnaam van Evangelisch bij uitnemendheid, in bijzondere mate te verdienen! Men ziet, wat men zoo al in het Protestantismus kan verwerpen, zonder op te houden »Evangelisch" te zijn. Doch men ziet uit het aangevoerde tevens, tot welke verzaking van alle eerste leerstukken des Christendoms het »algemeen" in het »Protestantsche Nederland" gekomen is.

Wij komen spoedig op de brochure van Prof. Hofstede de Groot terug. Zij is opmerkelijk, ook nog in vele andere opzigten.

Volgens een der organen van de orthodoxe partij is de bevolking van dit land niet zamengesteld uit de afstammelingen der Batavieren en andere oorspronkelijke volksstammen; dat heeft men vroeger wel altijd zóó gedacht, maar is contrarie aan de waarheid. »De bevolking van dit land is, volgens de ontdekkingen van dat geacht orgaan, grootendeels zamengesteld uit afstammelingen dergenen die uit verschillende landen herwaarts gevloden, door Rome ter dood toe waren vervolgd."

Indien nu dat zoo is, dan is het van dubbel gewigt na te gaan, wie de voorzaten waren, van welke de tegenwoordige bevolking van Nederland, althans voor een groot gedeelte, de afstammelingen zijn.

Bilderdijk (*Geschiedenis des Vaderlands Dl. V blz.* 161) zegt van hen, die zich in de zestiende eeuw in deze gewesten nederzetteden, het volgende:

»Men begon hier in Holland geweldig over de handhaving der Placaten tegen de Hervorming te morren, niet, dat men er juist zoo kettersch van gevoelen, of zoo ontroomsch in het hart was; *maar men vreesde voor het verloop van den Koophandel door de vervolging die de vreemde kooplieden (meestal met de vreemde gevoelens besmet) daarvan te duchten hadden.* Want behalve dat in Duitschland de Hervormden openbare oefening van hunne godsdienst hadden, en in Frankrijk het Calvinismus en Zwinglianismus meer en meer voortgang maakten, en zelfs het hof aldaar er van vervuld was, *zoo was het voor elken vagabond, die zijn vaderland ('t zij om een misdaad of niet) had moeten verlaten, een gereed voorwendsel, dat hij om zijn geloof zijn land had moeten verlaten, en de toevlucht van die allen was de koophandel, waardoor dan nu ook alles van vreemde kooplieden vol quasi krielde, die deerlijk schreeuwden, dat zij ontzachlijke schatten konden aanbrengen in goudmijnen openen, ware er slechts veiligheid voor hun.*"

Wij laten de juistheid dezer niet malsche karakteristiek voor rekening van Bilderdijk.

Diensvolgens evenwel zullen zij, die, in de zestiende eeuw, »uit verschillende landen herwaarts zijn gevloden," grootendeels geweest zijn, altijd naar luid van Bilderdijks woorden,

»vreemde kooplieden, meestal met de vreemde gevoelens besmet,"

»vagabonden, — *sit venia verbo;* het is van Bilderdijk — die hun vaderland hadden moeten verlaten,"

»die tot een voorwendsel bezigden, dat zij om hun geloof hun vaderland hadden moeten verlaten;

»die deerlijk schreeuwden, dat zij ontzachlijke schatten konden aanbrengen, en goudmijnen openen, ware er slechts veiligheid voor hun."

Zóó waren zij, als Bilderdijk beweert, die in de zestiende eeuw »uit verschillende landen herwaarts zijn gevloden," en van welke het grootste gedeelte der bevolking van Nederland, naar het beweren van het orthodoxe dagblad, »de afstammelingen" zijn.

Wij herhalen nogmaals en in vollen ernst, dat wij Bilderdijks beweren geheel en ten volle voor zijne rekening laten. Indien echter, indien hij gelijk hebben, en de bewering van het ortodoxe dagblad gegrond mogt zijn, dan, helaas! zou het groot gedeelte van de bevolking van dit land weinig reden hebben om grootsch te gaan op zijne stamvaders. Doch wij zijn zeker dat de juistheid van Bilderdijks karakteristiek ten zeerste betwist zal kunnen worden! En dat is ook wenschelijk. 't Is zeer waar, dat de kinderen van vagabonden — *s. v. v.* — zeer respectabele menschen kunnen zijn. Maar toch — »vagabonden," als Bilderdijk hen noemt, die zich in de zestiende eeuw in deze gewesten nederzetteden, tot zijne stamvaders te hebben — *fi, l'horreur!*

Eene behandeling der historie op den toon die onvermijdelijk tot »verwijdering en verbittering" zou moeten leiden, kan door ons niet worden goedgekeurd.

De strenge denominatie van aan 't licht gebragte historische waarheden is echter, op zich zelve beschouwd, daartoe nog geene aanleiding.

Veel meer wordt, naar onze meening, die »verwijdering en verbittering" geprovoceerd door eene handelwijze als bijv. die van *de Handwijzer*, welke er in de laatste weken behagen in schijnt te scheppen, met aanhalingen uit, wij weten niet welke onvervalschte zestiende-eeuwsche werkjes, de gemoederen te verbitteren en tegen de Katholijken op te zetten. Met bijdragen toch als waarop hij in zijn laatste Nr. onder het opschrift: »Heypdrick Eemkens. 1562.," de »ernstig-denkenden" vergast, en waaruit zij, in ongetemperde stijl, van allerlei Roomsche afgoderij en afgrijselijkheden en monacaalsche »Schalckerij" vernemen kunnen, wordt het doel: »Verwijdering en Verbittering," op onfeilbare wijze en haastig bereikt. Wij achten het daarom van groot belang, dat de organen der »ernstig-denkenden" over de gevaren van eene zoodanige behandeling der historie ernstig hunne gedachten laten gaan.

De *meeting* der Katholijke Associatie, Dingsdag jongstleden te Dublin geopend, was zeer talrijk. De Primaat van Ierland, Mgr. Cullen, Aartsbisschop van Armagh, benevens zeven katholijke Bisschoppen waren te Dublin aangekomen, alsmede een aantal Heeren behoorende tot den hoogen adelstand behoorende en leden van het Parlement, waaronder in de eerste plaats de graaf van Arundel en Surrey.

De rev. Tresham Gregg, de hoofdleider der fanatieke ultra-protestantsche partij, ging voort met de menigte tegen de rustige bezoekers der *meeting* aan te hitsen; niet alleen deed hij billetten met hevige beleedigingen tegen de Katholijken en hunne eerbiedwaardige Prelaten aanplakken, maar liet ook door zijne agenten de billetten afscheuren, die van wege de Katholijken waren aangeplakt. Dit gaf hier en daar aanleiding tot botsingen en kloppartijen, die echter spoedig door doeltreffende middelen der politie zijn bedwongen. Eenige belhamels werden gevat doch onder cautie weder ontslagen, zoodat men, dank zij de genomen voorzorgen, niet kan zeggen, dat de orde ernstig is verstoord geweest.

Eenmaal echter was de doldriftige Tresham Gregg bijna het slagtoffer geworden zijner roekeloosheid door zich namelijk te midden van het reeds opgewonden volk op een der openbare pleinen te vertoonen; hij werd door de menigte spoedig herkend, die hem vreeselijk uitjouwde en zoo hevig bedreigde, dat Zijn Eerw. zijne redding in eene snelle vlugt moest zoeken; reeds hadden meer dan 1000 personen zich om zijn rijtuig geschaard.

Eenige oogenblikken later, toen de rev. Gregg met zijne vrienden de vergaderzaal der Associatie wilde binnendringen, werd hij door de politie nog in tijds in verzekerde bewaring genomen. Eenige door hem opgeruide handlangers gaven zich nog het genoegen in de woning van een Katholijk de glazen in te slaan. Doch de wachts waren verdubbeld en talrijke patrouilles doorkruisten de straten; dit hield de onrustostokers goed in bedwang.

De *meeting* zelve was niet alleen zeer rustig, maar zelfs plegtstatig, en ondanks de overgroote menigte, heerschte in de zaal eene eerbiedige stilte. Alle bedrijven stonden dien dag stil en het volk had zich in feestgewaad gekleed. Velen werden op vertoon van toegangbilletten binnengelaten.

De Primaat van Ierland en Lord M'Chale traden de zaal binnen ten 11 ure onder de luide toejuiching der tallooze vergadering. Lord Gormanstown stelde voor den voorzitterstoel te doen bekleeden door den Hight. rev. Dr. Paul Cullen, Bisschop van Armagh en Primaat van geheel Ierland. Dit werd met een hartelijk applaudissement goedgekeurd. De heer Reijnolds riep daarna met luide stem dat nog in de vergadering tegenwoordig waren de Lord-Aartsbisschop van Tuam, de Lord Aartsbisschop van Cashel, de Lord-Bisschop van Birmingham, de Lord-Bisschop van Edimburg, de Lord-Bisschop van Elphin, de Lord-Bisschop van Clogher, de Lord-Bisschop van Killaloe, de Lord-Bisschop van Clonfert, de Lord-Bisschop van Savannah in Georgie en de Lord-Bisschop van Cloyne. Wij verwachten nog vele andere hoogwaardigheidsbekleeders der Katholijke Kerk, zeide hij, alsmede onderscheidene Lords en leden van het Parlement, en van de Iersche slagorde. (*Daverend handgeklap.*)

De Aartsbisschop van Armagh, Primaat van Ierland, nam daarop plaats in den voorzitterstoel en deed eene aanspraak over het doel der Associatie, ter verdediging der katholijke godsdienst, namelijk om aan de Katholijke Kerk in het parlement eene behoorlijke vertegenwoordiging te verzekeren en om den invloed der pers te bezigen ter verdediging van de regten en vrijheden der Katholijken. Hij eindigde zijne reden met den zegen der Koningin des Hemels en der Beschermheiligen van Engeland en Ierland over de *meeting* af te smeeken.

Dr. Brown, bisschop van Elphin, nam daarop het woord, om in eene krachtige en sierlijke redevoering de laatstelijk aangenomen wet tegen de katholijke hierarchie te wraken, waarna de vergadering is overgegaan tot het benoemen van sekretarissen. Vervolgens hebben in de zitting nog het woord gevoerd Dr. Mchale, Sir P. Mostys, de heeren Keogh, Reynolds, Moore, Mgr. de Bisschop Gilles van Edimburg, enz.

Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster heeft zich schriftelijk wegens zijne afwezigheid verschoond, doch verklaarde overigens zijne goedkeuring aan de Associatie te hechten.

Wij hebben herhaaldelijk melding gemaakt van een onderhoud dat de Koning van Saksen met den Koning van Sardinie zou hebben gehad. Ofschoon dit onderhoud door de *Gazetta Piemontese* is tegengesproken, willen sommigen echter, welligt op zeer goede gronden, beweren, dat die zamenkomst werkelijk heeft plaats gehad, en wel, zoo als een Tyrolsch dagblad meldt, op het kasteel Agle, toebehoorende aan Z M. Victor Emmanuels broeder, den hertog van Genua, wiens gemalin de nicht is van den koning van Saksen. De geheele koninklijke familie van Sardinie was, zegt gemeld blad, op dat kasteel bijeengekomen en »een ooggetuige" verklaart, dat toen Z. M. aan den koning van Saksen zijn oordeel over Piemont vroeg, deze vorst onbewimpeld verklaarde, dat de verbonden mogendheden den loop der zaken in dat land met een ongunstig oog aanzagen, en dat, zoodra de zaken in Frankrijk een weinig tot rust zouden gekomen zijn, die mogendheden strenge maatregelen tegen Piemont zouden gaan nemen. Aangaande de kerkelijke kwestie, zeide de koning, dat de vervolgingen tegen de Aartsbisschoppen van Turijn en Cagliari hem diep bedroefd hadden; te meer daar die maatregelen, tegen twee verdienstelijke Prelaten genomen, de plannen der demokratie in de hand werkten, zonder eenig het minste voordeel te doen aan de monarchie of aan de zaak der orde.

Deze woorden schenen een diepen indruk op Z. M. te maken. De koning van Saksen wenschte den Sardinischen vorst een tal ministers toe, zoo godsdienstig, verdraagzaam en regtvaardig als de nieuwe minister de Foresta. »Ik begrijp wel, zeide hij ten slotte, dat het u voor het oogenblik moeijelijk valt terug te keeren tot de beginselen van orde en gematigdheid, die alleen aan de troonen de noodige hechtheid en kracht kunnen verschaffen; maar indien Uwe Majesteit zijne toekomst en die van het Huis van Savoyë wil verzekeren, veroorloof mij dan u te zeggen dat het allernoodzakelijkst is dat Piemont op eenmaal en voor altijd den weg verlate, dien het sedert 1848 is ingeslagen. Alleen op die voorwaarde zal het land op de sympathie der verbonden mogendheden kunnen rekenen."

Men schrijft ons uit Aalten, provincie Gelderland, dd. 18 Augustus, het volgende:

»De Katholijken dezer gemeente vierden heden het vijftigjarig bestaan van hun daartoe expressselijk fraai versierde kerkgebouw. Gedurende de buitengewoon plegtige dienst, betrad de Weleerw. heer Westerman, pastoor te Doornenburg, den kansel, om tevens de gemeentenaren geluk te wenschen met dezen heugelijken dag, herdenkende het bezwaar, hetwelk nog in het eerste jaar dezer eeuw voor hun bestond, van n. l. den H. Dienst buiten de grenzen van het vaderland te moeten bijwonen; ook hulde brengende aan den Weleerw. heer Wansing, die na omtrent 40 jaren het herdersambt hier getrouwelijk te hebben waargenomen, onlangs wegens ongesteldheid zijn ontslag heeft genomen; en den nieuwen herder, de Weleerw. heer P. P. van Rigger, de voortduring der hoogachting toewenschende, waarmede Z. Weleerw. hier is ontvangen, en die Z. Weleerw. ijver voor het goede zoo zeer verdient. Talrijk aanwezige naburige heeren geestelijken vereerden dit feest met hunne tegenwoordigheid en hunne diensten, opgetogen over de fraaiheid der weldra te klein wordende kerk, en bijzonder tevreden met de welgeslaagde pogingen van het zangkoor. De aanwezigheid van achtingswaardige leden der pre-

testantsche gemeente getuigde, dat de hier sedert lang bestaande goede harmonie eer toe dan afneemt."

In den nacht van 19 op 20 Aug. is de heer P. L. Beckers, gep. inspecteur-generaal der geneeskundige dienst bij de Nederl. land- en zeemagt, ridder van verscheiden orden, te Aken in bijna 60jarigen ouderdom overleden.

Z. M. heeft benoemd tot notaris te Dwingelo Mr. W. O. Servatius; tot regter in de regtb. te Roermond Mr. J. N. Nijst; tot kantonregter te Weert Mr. H. F. T. van Schaeck; tot griffier bij het kantongeregt te Weesp J. Heijdanus; en tot notaris te Borger (Drenthe) J. Heppener.

Men meent te kunnen verzekeren, dat het project tot reorganisatie der kavallerie, bereids sedert eenigen tijd ter goedkeuring aan Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden is toegezonden.

Bij het Ontwerp van Wet ter uitvoering van Art. 8 der wet van 30 Mei 1847 (regten van in- en uitvoer op de Granen), wordt bepaald, dat de regten op den in- en uitvoer, bepaald in art. 2 der wet van 30 Mei 1847 (*Staatsblad* N°. 24) blijven onveranderd.

's GRAVENHAGE, 21 Aug. Den 18 dezer heeft Z. Exc. de Oostenrijksche Minister aan het Nederlandsche Hof, baron Doblhoff, een luisterrijk diner gegeven aan de leden van het corps diplomatique en aan de Nederlandsche Ministers, bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Keizer van Oostenrijk.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag 21 Augustus.

In deze zitting is verslag uitgebragt omtrent het wets-ontwerp tot goedkeuring van artikelen, wettelijke regten betreffende, van het tractaat van handel en scheepvaart, den 24 Junij 1851 tusschen Nederland en Sardinie gesloten. De beraadslaging over dit wets-ontwerp is bepaald op Zaturdag aanstaande des voormiddags ten elf ure.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Aug. De politieke berigten zijn volstrekt onbeduidend. Al wat men heden verneemt, zijn tijdingen van den vrij hevige onlusten, die in Loirac door de demagogen zijn verwekt. De *National* beweert dat de [illegible] zeer overdreven zijn. De *Republique* gaat [illegible] dat zoo de gendarmen bebloede koppen hebben gekregen, het hun eigen schuld was, want dat zij het vuurtje hadden aangestookt, door met hun sabels de rustige burgers te bedreigen, die in eene herberg heel zoetsappig de *Marseillaise* zongen. Het departement Ardèche zal in staat van beleg worden gesteld.

— Te Parijs zal een standbeeld van Leban worden opgerigt; deze Fransche ingenieur is de uitvinder van het brandbare gaz.

MADRID, 15 Aug. De heer Gonzales Ferro is benoemd tot gouverneur der Canarische eilanden, ter vervanging van den heer Antonio Halley.

— Bij de verkiezingen, die te Sevilie plaats gehad hebben, heeft de gematigde partij gezegepraald.

— De *Popular* zegt dat die dagbladen, welke den heer van Vliet ondersteunen, zeer dwaas handelen, vermits de regering wil betalen wat de natie dragen kan.

ENGELAND.

LONDEN, 20 Aug. De meeting der katholijke associatie te Dublin is gisteren rustiger afgeloopen dan men had verwacht. (*Men zie de nadere bijzonderheden hier voor onder het binnenlandsch nieuws.*)

— Gisteren morgen is in de Brompton-road, bij Knightbridge, green een verschrikkelijke brand uitgebarsten, waardoor een aantal gebouwen vernield zijn.

— Sir Heron Maxwell heeft zich te Harwich als kandidaat voor het parlement gesteld. Hij heeft bereids zijne politieke geloofsbelijdenis afgelegd, waarin hij zich voor de handhaving der gevestigde Kerk, voor oppositie tegen den Paus en de uitsluiting der Israëliten uit het parlement, verklaart.

— De *Observer* meent bijna als stellig te kunnen mededeelen, dat Kossuth en zijne lotgenooten op 15 September aanstaande in vrijheid zullen gesteld worden.

— Den 26 Augustus zal te Claremont eene zieledienst worden opgedragen voor wijlen Koning Lodewijk Philips. De heeren Guizot, Salvandy, Duchatel en Montebello maken zich gereed om, ter bijwoning daarvan, naar Engeland over te steken.

— Z. Em. de Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster zal binnen 14 dagen de nieuwe H. Maria-Kerk te Hartlepool inwijden.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 21 Augustus. Het bevestigt zich thans volkomen dat Z. M. het gemeentebestuur tijdens zijn verblijf in deze stad in die strenge bewoordingen heeft toegesproken, gelijk zij door de *Deutsche Volkshalle* zijn medegedeeld en die aldus luiden:

»Ik ben niet gekomen om komplimenten te maken, om te beloonen of te straffen, maar om de volle waarheid te zeggen. Ik weet dat gij zeer gevoelig zijt omtrent hetgeen uwe drukpers betreft; doch het is noodzakelijk die verblinding te doen ophouden, welke geen vertrouwen noch gehechtheid toelaat, en slechts oneenigheid in de stad en in den Staat te weeg brengt.

»Tracht dien vijandigen geest te verbannen; tracht hem te verbeteren. Ik ben het volkomen eens met hetgeen mijn broeder Willem tot den raad gesproken heeft. Het is tijd dat zulks verandert, anders zal ik dien staat van zaken doen ophouden; ik heb er de kracht en den wil toe. Draagt zorg, dat die verbetering spoedig plaats hebbe, anders kunnen wij geen vrienden blijven, en, ik verzeker het u, zullen de strengste maatregelen genomen worden."

— De brieven uit Kopenhagen en uit de Hertogdommen doen voorzien, dat de exceptioneele toestand weldra ophouden en voor eene geregelde orde van zaken plaats maken zal. Intusschen vinden de bedoelingen der regering veel tegenkanting bij de Ridderschap, die, hetgeen zonderling is, door de liberaalste bladen van Duitschland in haar verzet gestijfd wordt; zooveel verblindheid baart de partijgeest.

— Men schrijft uit Stokholm, dat de Koning van Zweden zich tegen half September naar Noorwegen zal begeven, om de zitting van de Storthing te sluiten.

— Volgens de *Augsburger Ztg.* zou het plan van aansluiting bij den Bond van de Slawische en Italiaansche bezittingen van Oostenrijk zoo vele zwarigheden ondervinden, dat de Oostenrijksche regering zich vroeg of laat genoodzaakt zou kunnen achten om daarvan af te moeten zien (?). Dit blad veronderstelt ook dat Frankrijk en Engeland hun protest zullen vernieuwen en dat het niet onmogelijk zou zijn dat Rusland tusschen beide kwame ter handhaving van het *statu quo*.

— Men schrijft uit Bern, dd. 17 Augustus: »De Wetgevende raden hebben afgezien van de behandeling van het spoorwegnet, dat Zwitserland moet doorloopen, in weerwil der aanbiedingen eener Engelsche maatschappij. Vele lieden schijnen te vreezen dat het verkeer van reizigers daardoor eerder verminderen dan vermeerderen zoude. De kwestie eener Zwitsersche Bondsuniversiteit is uitgesteld tot betere dagen en vindt weinig deelneming. Men schijnt hier bevreesd te zijn voor het Duitsche Illuminismus, en vooral voor de professoren van het jonge Duitschland," die aan het openbaar onderwijs zooveel nadeel hebben toegebragt.

»De nationale raad houdt zich bezig met maatregelen van wedervergelding te nemen ter oorzake der tolmoeijelijkheden, die tusschen Duitschland en Zwitserland zijn opgerezen. Met Oostenrijk en Duitschland worden de betrekkingen zeer ingewikkeld; men spreekt van schending der grenzen door Oostenrijksche troepen, doch men behoort te weten dat de grenslijnen nimmer scherp getrokken zijn en tot velerlei dwaling aanleiding geven. De radikale partij doet in haar gewone buitensporigheid reeds een beroep op de wapenen. Een conflict met Oostenrijk zou echter noodlottig worden voor Zwitserland, hetwelk noch geregelde troepen, noch ervaren generaals, noch schatkist heeft. De Bondsvergadering zal waarschijnlijk deze week ontbonden en in October door nieuwe verkiezingen weder zaamgesteld worden."

ITALIE.

De Piemontesche revolutionnaire partij in Toskanen, zij namelijk die de vereeniging van dat Groothertogdom met Sardinie beoogt, heeft tegen den Groothertog en den minister Baldasseroni oproerige proclamatien verspreid, die in hevigheid niets toegeven aan al wat er van dat soort uit de stookplaatsen der geheime genootschappen is voortgekomen.

De Fransche kommandant te Rome verdubbelt zijne waakzaamheid en de nachtelijke schildwachten geven op het eerste teeken, vuur. De krijgsraad sprak van 17 tot 26 Julij zeven vonnissen uit.

Eene telegraphische depêche uit Rome berigt, dat Z. H. het herhaaldelijk aangeboden ontslag van den minister van oorlog Orsini aangenomen en den heer Farina in zijne plaats benoemd heeft.

BELGIE.

BRUSSEL, 21 Aug. Gisteren is in den Senaat het rapport voorgelezen van den heer Cogels, over het regt van successie; het wetsontwerp betreffende de belasting op het bier is aangenomen.

De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren de beraadslaging voortgezet over de ontwerpen betreffende de openbare werken. De artikelen nopens den Luxemburgschen spoorweg zijn met eene groote meerderheid van stemmen aangenomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 22 Augustus.

ONDERTROUWD (21 Aug.): D. J. van der Honert, wed. met M. C. Muller. - F. Limpers met C. E. Harbrink.

GETROUWD (21 Aug.): J. B. Beuker met E. A. P. Buys, wed. - L. Wiggerink met A. Jurling, wed. - W. van Tijen met E. Mouthaan. - T. ter Heege, wed. met H. Arense, wed. - Dr. J. G. H. Rombouts met C. A. Stoffels. - J. Dekker met E. A. Engelberts. - L. J. Robert met E. D. F. van der Duys. - A. A. van Dorth met E. Neyssell. - P. van Santen met W. D. Buchli Fest. - P. W. Poppelman met E. R. M. Enti.

BEVALLEN (20 Aug.): M. Albrecht, geb. Ebing, Z. - J. J. van der Vliet, geb. Borski, Z.

OVERLEDEN (20 Aug.): C. J. Muntendam, 6 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		21 AUG. 4½ u.	gebl.	22 AUG. 4½ u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		58 5/16	58 13/16		
Dito Dito	3	69 5/16	69 7/16	69½	69½
Dito Dito	4	90 11/16	90 9/16	90 11/16	90⅝
Dito Obligatien O. I.	4	89⅛	89¼		
Amortis. Syndic.	3½		89¼		
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien		100			
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		48 13/16	48 13/16		
FRANKRIJK, Obligatien	3	53½	53 7/16		
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	15 11/16	15 9/16	15⅝	
Dito Dito » 510		15 11/16	15⅝	15 11/16	
Dito Onbep. Stukken		15⅝	15 9/16	15⅝	
Dito	3		39¼	39⅜	
Dito Binnenl. 2400 P.		35 11/16	35¾	35 13/16	
Coup. *Ardoins*		8¼	8¼	8 5/16	
Passive		5¾			
Fransche Uitgest.					
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4		34½	34½		
Dito Dito		33 15/16	33⅞	33 15/16	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	106⅜	106⅜		
Dito Dito 1828 en 1829			106	106⅝	
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½	100	100		
Dito bij *Hope*	4	89	89		
Dito bij *Stieglitz en C°.*		88¾	88¾		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6		66⅝		
Cert. van dito					
POLEN, Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	39⅝	39 11/16	39¾	
Dito Nieuwe	5	81 13/16	81 5/16	81 7/16	81 7/16
Ween. Bank bij *Göll en C°.*					
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 500					
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lâm en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5	91½	91½		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	4½		87⅞		
MEXICO	5	28 9/16	28¼	28⅝	28¾
VENEZUELA 6 pCt. nu	3				
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½	14⅜	14¾		
ECUADOR			2⅞		
Grieken	5				

Polen, Cert. 4 pCt. 79⅜, ½.

Binnenl. fondsen waren heden onveranderd bij eenige affaire in Integralen en 4 pCts. In vreemde fondsen was over het algemeen veel handel. Metall. blijven een weinig beter. Mexic., 5 pCt. Spanj. en Portug. iets meer aangeboden. Coup. Ard. williger met koopers; de overige meest alle onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2¼ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56¾	Livorno	2/m.	*f* 89
„	zigt	„ 56 1/16	Napels	„	„ 81
Bordeaux	2/m.	„ 55¾	Petersburg	„	„ 1,82½
„	½/m.	„ 56	Weenen	6/w.	„ 30
Madrid	3/m.	„ 243½	Augsburg	„	„ 35¾
Cadix	„	„ 244½	Frankfort	„	„ 99¾
Seville	„	„ 241½	Hamburg	2/m.	„ 35 1/16
Bilbao	„	„ 242½	„	zigt	„ 35¼
Lissabon	„	„ 41½	Londen	2/m.	„ 11,75
Porto	„	„ 41½	„	zigt	„ 11,82½
Genua	2/m.	„ 46⅜	Rotterdam		„ ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Aug. Belg. leen. 2½ pc. 51¼; 5 pc. 99½; 1840, 5 pc. 101; Spanje Ard. 5 pc. 15⅜; Binnenl. 3 pc. 35 11/16; Coupons —; Rom. Leening —.

PARIJS, 20 Aug. Fransche 3 pc. 57,40; id. 4 pc. 74,—; 5 pc. 95,70; 5 pc. N. —,—; Schatk. 4,—; Bank-Actien 2177,50; Belg. 1840, 5 pc. 102⅝; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 37⅝; Binnenl. 3 pc. 3 ½; Holl. 2½ pc. 60⅜; Piemont 1849 —,—; 1851 95⅝; Haïti —,—; Portugal —; Rom. Leening 76¾.

MADRID, 16 Aug. Spanje 3 pc. 36¾; Ardoins [illegible] Uitg. Schuld 6 11/16; Coupons 8¾.

LONDEN, 20 Aug. Cons. [illegible]

Braz. 91½ a 92½; 1829/59 90 a 92; 1843 — a —; Den. 3 pc. 78 a 80; N. L. 5 pc. 105½ a 106½; Ecuador 3¾ a 4; Gren. 15 a 15½; Uitgest. 3¾ a 4; Mexico 28½ a 28⅝; Peru 4 pc. 90 a 91; Uitgest. 43 a 43½; Portugal 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 32½ a 33; 3 pc. 33½ a 34½; Rusl. 1822, 5 pc. 115 a 116; (N.) 4½ pc. 101⅝ a 101⅞; Spanje 5 pc. 20⅞ a 21⅛; 3 pc. 37⅞ a 38⅛; Coupons — a —; Passive 5¾ a 6; Holl. 2½ pc. 59⅝ a 59⅞; 4 pc. 93½ a 94; Venez. 31 a 32; Uitgest. 11 a 11½.

WEENEN, 20 Aug. Met. 4½ pc. 84⅝; 5 pc. 96⅝; Bank-Actien 1234.

BERLIJN, 20 Aug. Schuldbr. 3½ pc. 89; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 95; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200 —; id. fl. 300 144½; id. fl. 500 84⅞.

HAMBURG, 20 Aug. Rusl. Eng. Leen. 107; Stiegl. 4 pc. 90; Spanje, ... 5 pc. 14¾; Binnenl. 3 pc. 33½.

FRANKFORT, 20 Aug. Met. 5 pc. 80; 4 pc. 63; 2½ pc 40⅞; Bank-Actien 1236; Darmst. Loten fl. 50 81⅛; id. fl. 25 28⅞; Badensche Loten fl. 50 60¼; id. fl. 35, 35½; Nassausche 26⅛; Holl. 2½ pc. 58⅝; Werk. Sch. 4 pc. 90¼; Sijndic. 3½ pc. 90.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 25,15	a —	Pruissische . .	f 34¾	a —
Napelsche . . .	- 25,15	,, —	Spaansche . . .	- 2,45	,, —
Div. in £St. . .	- 11,75	,, —	Hamb. Russ. .	- —	,, —
Eng. Russen . .	- —,—	,, —	Russ. in Z. R.	- 36⅛	,, —
Fransche . . .	- 56¼	,, —	,, Pap. ,,	- 10 7/16	,, —
Belgische . . .	- 56¼	,, —	Pools. in Fl.	- 27½	,, —

Coup. Portugal Binnenl. Schuld N°. 46, f 46½ à f 47.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,70	a 9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	» 5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,80	» 11,90
» Pistolen	» 9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,50	» 9,60
Baren Goud en Specien à f 1442,60 per Ned. ℔ fijn	11	à 11½ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,34	» 2,37
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,75	» 1,78
Zilver 1000 à 980	f —,—	à —,—
» 900 » 700	» 104,50	» 105,—

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 Augustus.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij, zullen worden geveild te Amsterdam, op Donderdag den 2den October, de navolgende partijen JAVA THEE.

	Liggende te Amsterdam. Kisten.			*Liggende te Rotterdam.* Kisten.	
Boey	913/4	234/12	—	679/4	—/12
Congo Boey	31 „	— „	—	30 „	— „
Congo	3855 „	— „	—	2362 „	— „
Kempoey	273 „	— „	—	482 „	— „
Pecco Kempoey	— „	— „	—	56 „	— „
Souchon	266 „	988 „	—	583 „	851 „
Pecco	510 „	219 „	6/16	336 „	126 „
Thunkay	535 „	— „	— „	161 „	— „
Hysant	81 „	257 „	— „	107 „	252 „
Schin	498 „	— „	— „	49 „	— „
Hysantschin	50 „	— „	— „	50 „	— „
Uxim	22 „	22 „	— „	21 „	80 „
Joosjes, G. B.	— „	36 „	7/16	— „	38 „
„ F. B.	— „	— „	9/16	— „	4 „
Te zamen	6734/4	2024/12	22/16	4616/4	1351/12

en CHINA THEE, Congo. 280/4 Kisten per *Albert*, liggende te Rotterdam.

ROTTERDAM, 21 Augustus. Uit de eerste hand zijn afgedaan ca. 1700 bn. blanke Java Rijst tot f 7½ a 7¼ per *Doelwijk* en ca. 2100 bn. Tafelrijst tot f 8¼ per *IJssel*.

Nog zijn afgedaan 16 koopen Finest Flowery Pecco Thee, N°. 79 en 97 per *Lively*, opgehouden in de veiling van 30 Julij ll., boven opgehouden prijs.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 22 Aug. Tarwe in een doen met weinig handel, verkocht: 127 ℔ b. Pools. f 266; 131 ℔ Kleefsche f 258; 129 ℔ dito f 245; 119 ℔ Vriessche f 190; 127 ℔ p. ... Zeeuwsche f 257.

Rogge zonder handel.

Gerst, als voren: n: Zeeuwsche Winter f 134, 138, 140.

Haver prijshoudend: 85 ℔ Fijne f 110.

Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie dadelijk 53½; in April ek. 57½; Oct. en Nov. 55 £.. *Raapolie* op 6/w. f 32; Vliegend f 31; 1°. Mei ek. f 33½; Sept. f 31½, ¼; Oct. f 31¾, 32; Nov. f 32, ¼; Dec. f 32¼, ½. *Lijnolie* op 6/w. f 34; Vliegend f 33. *Hennepolie* op 6/w. f 36½; Vliegend f 35½.

ROTTERDAM, 21 Augustus. Fransche Boekweit op 130/2 ℔ f 132.

SCHIEDAM, 20 Augustus. Rogge 145/2 ℔ Koersche f 161 6/w, 144/2 ℔ Werder f 167 3/m. — Gerst. 131/2 ℔ Libau f 142 6/w.

... Aug. Rogge, 144/2 ℔ Libau f 158 kont., 159 6/w.; 145/2 ℔ Koersche f 160 kont., 161 6/w. — Moutwijn f 10,50; Jenever f 14,—; Amst. Proef f 15,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 21 Aug. Boter, eerste kwaliteit f 31 a 33; tweede kwal. f 27 a 30.

LONDEN, 20 Aug. *Vreemde Suiker*. Meer aangeboden. In veiling golden 6450 z. Manilla voor een gedeelte 26 s. 6 d. à 32 s.; 250 k. blond Havana werden genomen tot 36 s. 6 d. a 38 s. 6 d. voor middel a goed; 260 dito blank werden verkocht tot den lagen prijs van 24 a 26 s. voor middel a goed. *Geraffineerd*. Er zijn verkoopers van Lompen gemeen a fijn tot 46 a 49 s.

Koffij. De Native is ferm en de voorraad matig 173 b. zijn gedaan tot 40 s. 6 d. voor goed ord.

Rijst ferm met weinige koopers 182 b. Bengaal zijn opgehouden tot 10 s. voor goed middel blank.

Hop. De berigten van den oogst zijn gunstiger waardoor de markt lusteloos was.

LIVERPOOL, 20 Aug. *Katoen*. Er is veel vraag met rijzende markt, er zijn 12 a 15000 b. verkocht.

HAVRE, 19 Aug. *Katoen*. De markt blijft gunstig tengevolge der berigten uit Engeland en der aanhoudende vraag voor consumptie.

BORDEAUX, 18 Aug. *Voorloop*. Armagnac 38,50; Marmande 37,25; Tafia 85 a 80 fr. De 3/6 Disponible blijft op 48,75.

HAMBURG, 19 Aug. *Koffij*. De verkoopen bedragen 3500 b. Brazil tot 3 1/16 a 4⅛.

Ruwe Suiker. Er gaat weinig in om, *Geraffineerd* gevraagd tot farme prijzen.

Granen 1 a 2 th. per last hooger.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 21 Aug. H. Blokziel, Stad Amsterdam, Soerabaija. - I. Baak, Decima, Fernando Po. - J. Visser, de Hoop, Londen. - J. Manning, Magnet, (s.) Hl. - H. G. de Haan, Provincie Overijssel, Hull.

HELVOET, 21 Aug. P. G. Visser, Yssel, Batavia, 1 van Brouwershaven, gesleept door de stoomboot Brouwershaven. - J. Grammon, Avon, Bahia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 21 Aug. J. Harden, Colonel Evans, Reye. - R. H. Veeling, Catharina, Newcastle. - M. E. van der Veen, Vrouw Anske, Yarmouth. - J. E. Christensen, Emanuel, Fredrickstad. - A. R. Falck, Hanna Christina, id. - J. Warner, Aeren, Drammen. - H. Haack, Oberon, (Archangel) Rotterdam, als bijlegger. - F. L. Erich, der Loewe, Avont. - R. R. de Jonge, Castor, id.

HELVOET, 21 Aug. L. van der Weyden, Visscherij en Handel, Baijonne. - J. K. de Weerd, Pieter, St. Petersburg. - J. Mund, das Vertrauen, Oostzee.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 1 Augustus op 34° N.Br., 39° W. Lengte: Alkmaar, kapt. Berry, van Batavia, l. van Mauritius n. Amsterdam.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

BANJOEWANGIE, Lourens Koster, Kleve: 4,300 b. Koffij, 1,042 kann. Suiker, 312 sch. Tin ..., 734 b. Bindr. N. H. Maatschappij ...

ROTTERDAM.

BATAVIA, den Elshout, Rijken: 902 kranj. Suiker, 1 partij Sapanhout, E. Serruys; 235 b. Peper, H. van Rijckevorsel; 36 kranj. Suiker, Hoffmann en Dorrepaal; 50 legg. Arak, de Groot, Roelants en Comp., te Schiedam, 3000 Koehuiden, 500 Buffelhuiden, 881 kann. Suiker, James Barge, te Amsterdam; 1 ktj. Hertehoorns enz., A. Veerman, te 's Hage, 1 k. Porcelein, 774 z. Peper, 224 pakk. Cassia, 488 z. Rijst, 24 k. Indigo, 1 monster kistje, 1 ktj. Arrowrood, Order.

BATAVIA, Yssel, Visser, 1,834 kr. Suiker, 1,820 b. Indramaijo Rijst, 382 b. Tafel Rijst, 106 b. Paddy, 1,550 b. Bindrottingen, Thormann en Comp.

SAMERANG, Clara Anna Maria, Bakama: 499 kranj. Suiker, E. Serruys, 123 k. d°. v. d. Kun en v. Schelle; 556 z. Koffij, Hoffman en Dorrepaal; 1000 st. Koehuiden, M. Varkevisser; 2 z. Koffij, 1 k. Arrowroot, D. Dorrepaal; 223 b. Tabak, 38 k. Indigo, 1 k. Japansche goederen, Labouchère en C°.; 329 k. Suiker, 2,939 b. bindrott. 35 k. indigo, 1 z. Koffij, 1 ktj. Confituren, 1 ktj. Diversen, Order.

SCHEEPS-VRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 16 Aug. Naar Amsterdam en de Maas, f 18½ a f 19 voor Tarwe.

DANTZIG, 14 Aug. Naar Amsterdam f 16 voor Rogge.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 22 Aug. in lading naar:

Keulen	E. Hilger, Eendragt.
„	J. Kreijtenberg, Cöln N°. 11.
Weesel	P. J. J. Balk, Vrouw Rebecca.
Manheim	G. Meijer, Harmonie.
Frankfort en *Coblentz*	N. Urmetser, Frankfort N°. 7.
Ludwigh. & *Heilbron*	J. S. de Vries, Eendragt.
Duisburg	J. E. Arera, Onduis.
Mainz	J. B. Hartman, Maintz N°. 3.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen*	W. Wientjes, Niederrein N°. 2.

AMSTERDAM, 21 Augustus vertrokken naar:

Keulen	H. Berns, Cöln N°. 10.

MANNHEIM, 21 Aug. aangekomen:

P. Biseman, Paulina, van Amsterdam, 13 dagen reis.

KEULEN, 20 Augustus in lading naar:

Amsterdam	Kapt Wilson	Cöln N°. 3.
Rotterdam	„ Scholten	„ „ 8.

Rijnhoogte, KEULEN 21 Aug. 13 vt. 7 dm.

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.